

03.03.2023
KSL/310/03.00.02/2021

Etelä-Pohjanmaan liitto
PL 109
60101 Seinäjoki
kirjaamo@etela-pohjanmaa.fi

Viite: Lausuntopyyntö 1.2.2023

LAUSUNTO ETELÄ-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA 2050 LUONNOKSESTA

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 laaditaan kokonaismaakuntakaavana. Kaavaprosessissa tarkistetaan ja päivitetään kaikkia maankäytön teemoja: aluerakenne, liikenne ja teknisen huollon verkostot, viherrakenne, luonnonvarat ja energiantuotanto sekä kulttuuriympäristö. Suunnittelualue kattaa koko Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueen. Uusi maakuntakaava kumoaa voimaan tullessaan nykyiset maakuntakaavat.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan tavoitteet on laadittu yhteisvalmisteluna samanaikaisesti tekeillä olevan maakuntastrategian ja -ohjelman tavoitteiden kanssa. Maakuntakaava luo alueidenkäytölliset edellytykset maakuntastrategian kehittämistavoitteiden toteuttamiselle. Teemakohtaisten tavoitteiden lisäksi Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavalle on asetettu seuraavat neljä suunnitteluperiaatetta: strategisuus, ilmastokestävyys, mahdollistavuus sekä avoin vuorovaikutus.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprosessissa tarkastellaan osin samoja teemoja kuin käynnissä olevassa Keski-Suomen maakuntakaava 2040-prosessissa. Etelä-Pohjanmaalla seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen muodostaa vähintään seitsemän (7) tuulivoimalan kokonaisuus. Maakuntakaavaluonnoksessa useampia tuulivoimaloiden alueita on osoitettu myös maakuntien yhteisen rajan läheisyyteen. Tuulivoiman osalta keskeisimmät ylimatekunnalliset vaikutukset liittyvät sähkönsiirtoon sekä luonto- ja maisemavaikutuksiin. Maakuntakaavaluonnoksessa esitetään myös aurinkoenergian tuotantoon soveltuvia alueita, joista kaksi rajautuu Keski-Suomen maakuntarajaan.

Keski-Suomen maakuntakaavaa 2040 varten laaditussa sähkönsiirtoselvityksessä mm. Alajärven sähköasema on potentiaalinen liityntäpiste myös Keski-Suomen puolen tuulivoimahankkeille. Keski-Suomen sähkönsiirtoselvityksessä on tunnistettu tarvetta myös uusille kantaverkon sähköasemille Alajärvi-Petäjavesi sekä Alajärvi-Vihtavuori painopistealueilla. Keski-Suomen sähkönsiirtoselvitys löytyy kokonaisuudessaan liiton nettisivuilta: <https://keskisuomi.fi/wp-content/uploads/2022/12/Sahkonsiirron-selvitys-osana-Keski-Suomen-maakuntakaavaa-2040-raportti.pdf>.

Maakuntarajojen läheisyyteen sekä Etelä-Pohjanmaan että Keski-Suomen maakunnissa sijoittuvien tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden yhteisvaikutukset sekä maisemavaikutusten että luontovaikutusten osalta on tarpeen tunnistaa molempien maakuntien maakuntakaavaprosesseissa ja huomioida tunnistetut yhteisvaikutukset maakuntakaavojen tarkempaa suunnittelua ohjaavissa määräyksissä. Tässä tukena ovat maakuntakaavoja varten laaditut selvitykset. Mm. maisemavaikutusten arvioinnit on molemmissa maakunnissa laadittu siten, että ne ovat hyödynnettävissä yhteisvaikutusten arvioinnissa myös tarkemman suunnittelun tarpeisiin.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa on esitetty selvityksiin perustuen luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita ja viheryhteystarpeita, jotka ulottuvat Keski-Suomen maakuntarajalle. Keski-Suomen maakuntakaavassa ei ole vastaavia merkintöjä, mutta ei myöskään merkintöjen jatkuvuudelle esteitä aiheuttavia tai niiden kanssa ristiriidassa olevia merkintöjä. Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 laadinnan yhteydessä tarkastellaan hyvinvoinnin aluerakenteen elementtejä. Tarkasteluun sisältyy myös viherrakenne ja hyödynämme mm. Etelä-Pohjanmaan liiton selvityksissä ansiokkaasti tunnistettuja Keski-Suomen puolelle jatkuvia yhteyksiä. Keski-Suomen maakuntakaavaan 2040 ei kuitenkaan ole nähty tarpeelliseksi sisällyttää uusia merkintöjä tarkastelun perusteella.

Molemmille maakunnille keskeisten liikenneyhteyksien kehittämistarpeet on huomioitu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaluonnoksessa. Valtatien 18 uusi linjaus välillä Myllymäki-Multia on osoitettu uutena tielinjauksena Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaluonnoksessa. Merkintätapa on yhteneväinen Keski-Suomen lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitetyn varauksen kanssa. Maakunnille yhteisen Seinäjoki-Jyväskylä-radan osalta on kaavaselostuksessa tuotu esiin mm. rataosan sähköistämisen tarve. Varsinainen rataosaa koskeva kaavamerkintä on niin ikään yhteneväinen Keski-Suomen maakuntakaavan kanssa. Kestävään liikkumiseen liittyvänä uutena ja mielenkiintoisena asiana on kaavaluonnokseen nostettu maantieverkon kevyen liikenteen yhteystarpeita.

Keski-Suomen liitto toteaa, että Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 valmisteluvaiheen aineisto on selkeä kokonaisuus ja asiantuntevasti valmisteltu.

Lausunnon on valmistellut Hanna Kunttu, hanna.kunttu@keskisuomi.fi, 040 591 5901.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.